

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača stempel za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištev, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

0 kranjskem šolstvu.

(Spisal slov. učitelj.)

„Laib. Schulzeitg.“ se v svojem poslednjem listu baha, da se je kranjsko šolstvo v minolem letu, odkar namreč nemškutarji pri našem šolstvu gospodarijo, neizmerno poboljšalo. Na kateri način pa, hoteli bi vedeti. Je-li se število učiteljev povišalo? Ali se je kaj novih šol odprlo? Ali je utegnili biti šolsko obiskovanje boljše, ko so sedanje šole že prenapolnene? Ali ste Vi, nemški gospodje, mar kaj knjig za ljudske šole spisali in na svetlo dali? S tem, da ste v svojem nemškutarskem društvu in v svojem listu zabavljali Slovence in vsem tistim učiteljem, ki se niso hoteli k Vam pridružiti, niste za napredek našega ljudskega šolstva kar nič storili. Mogočnejš Pirkar je z našim šolstvom letos na isti stopinji, na kateri ga je lani dobil, in njegovi pomagači Gariboldi s svojo družino učiteljskih kruhorcev, so mu le slabo pomagali, ker so rabili zabavljanje nad svojim narodom, kateri se brani pomenčevanju. Pustite Vi, izdajalci svojega naroda, svoje krivično postopanje, primite se rajše družega in koristnega dela. Na Kranjskem primanjkuje še obilo šol in učiteljev; tu glejte, da se šole ustanove, in za-nje potrebne moči pridobé. Dejansko Vam dokažemo, da ste še malo storili. V sledečem Vam naštejemo kraje, po katerih je silno potreba več šol ali več razredov in več učiteljev:

Pod farno sv. Petra pri Ljubljani spada okolo 800 otrok, pa tu imajo 1 samega učitelja. — V bližnjih vaseh: Spodnja Hrušica, Zgornja Hrušica, Bizavik, Štepanjava vas, Šmarten, Hrastje, Tolmačevo — nij nobene šole. Na Igu, v tej obširni fari, v kateri je nad 600 otrok, je zdaj ena sama

šola, en sam učitelj. Od nekdanj je uže tu bil podučitelj, a zdaj je šola brez njega. Ali se ne bi mogle šole ustanoviti na Golem in v Želimljah? Na Dobrovi, v Polhovem gradu, v Borovnici je mladine po 250 in 300; a povsod je ena sama učiteljska moč. V Borovnici podučuje celo 70 let star učitelj že 48 let, pa še zdaj nij dobil zaslužene pokojnine. Na Vrhniki je mladine nad 500 — le samo 2 edina učitelja in še slabi moči. O novi šoli v Rakitni se že leta in leta govori, — a še zdaj je nij. In še 5—6 šol je v ljubljanski okolici, od katerih šteje vsaka poedina najmanj po 200 otrok, — toda samo 1 edinega učitelja. Pogledimo v kamniški okraj! Tu je Mengeš, ki šteje skoraj 600 otrok, pa ima dozdanj samo 1 učitelja. V Moravčah je celo okolo 700 otrok, pa uže dolgo časa primanjkuje tu podučitelja; 1 sam, pa še star učitelj, bi moral tako krdelo podučevati! Je-li to mogoče?

V Dobu, v Komendi, v Vodicah je nad 300 otrok, pa le en sam učitelj. Že davno je bilo treba novih šol v Ihanu, na Skarčini in drugod, pa dotični šolski sveti se za to premalo brigajo. Na te neugodne okoliščine naj bi vladni slugi gg. Gariboldi in Zima svojo pozornost obračali. Tu je rodovitno polje, kjer se morez uspehom delovati za pravi napredek, za omiko in svobodo.

V Litijem okraji šteje Šmarten pri Litiji 400 otrok, pa ima enega samega učitelja. Litija, trg, sedež okrajnega glavarstva, okrajne sodnije, davkarstva, železna postaja, — je še vedno brez šole. V Zagorji na farni šoli je en sam učitelj, pa okolo 350 otrok. V Kolovratu imajo uže dolgo časa šolo — pa učitelja ne. Šentvid pri Zatični šteje nad 500 otrok, pa ima le 2 učitelja.

V krškem okraji je Krško (mesto) z 200 otroci, pa ima — 1 učitelja. V bližnjem Les-

koveci pa je celo 600 otrok — pa tudi en sam, uže bolj prileten učitelj. Šentjanerj ima okolo 500 otrok in 1 učitelja. V šolah na Raki, v Boštanji, pri sv. Križi, v Cirkljah, v Šentkocijanu, v Mokronogu, v Šentrupertu, v Radečah po 3—400 otrok, pa povsod samo po eden učitelj.

V novomeškem okraji so: Črmošnice (350 otrok), Toplice (250), Mirnapeč (250), Prečina (380), Šentmihel (350), Trebnje (300), Žužemberk (400), Debernice (300), Hinje (300) — a povsod le en sam učitelj. V tem okraji podučuje en učitelj 47 in eden 43 let.

V Črnomlju je okolo 700 otrok, a samo 3 učitelji v Metliki 500, otrok pa 2 učitelja, v Semiči (500), v Vinici (500), v Starem trgu pri Poljanah (300), v Podzemlju (400), v Dragatuši (300), — pa povsod samo ena moč.

V Sodražici (400), v Loškem potoku (300), v Lašičah (300), v Dobropoljih (300), povsod samo eno moč. V Ribnici je celo okolo 700 otrok — a samo 2 učitelja.

Na Notranjskem so: Hrenovec (700), Senožeče (300), Vreme (250), Trnovo (450), Košana (250), Knežak (350), Šentvid pri Vipavi (250) — z 1 samim učiteljem. Ravno tako Logatec (250), Cerknica (350), Bloke (250), Stari trg pri Ložu (600, 2 učitelja), Planina (250), Črni vrh (300).

Na Gorenjskem: Šmarten pri Kranji (250), Šentjur (300), Cerklje (350), Smlednik (350), Poljane (300), Selce (400), Srednja vas (250). Po teh in po drugih enakih šolah samo po 1 učitelj. To je resnično, pa žalostno stanje naših šol. Priporočujemo ga v premišljevanje našemu deželnemu šolskemu svetu — pa tudi našemu deželnemu zboru. —

Listek.

Bolgarski car Simeon.

Po A. Hilferdingu priredil prof. J. Steklasa.

Bolgarska, za katero se je deveto stoletje glede politike tako žalostno dokončalo in isto tako deseto se začelo, nudi zdaj pribežališče slovjanskej, na zapadu proganjanej omiki. S kakšnim mladenškim veseljem in s kakšno srčnostjo posveti zdaj vladar svojo čilo moč svetemu delu prosvete! Odgojen v Carigradu, bil bi se mogel Simeon, ki je točno poznal grško književnost, zadovoljiti z njenimi bogatimi proizvodi; a na noben način; on se neče oddeliti od svojega naroda; on nij zadovoljen z grško književnostjo, nego zdi se mu potrebno, da narodu odpre pot do knjig; zato nagovarja prestavljalce; zapoveduje, da se v slovanskem jeziku sestav-

ljajo spisi o vsem učenju; zapove škofu Konstantinu, učencu Metodovemu, da prevede na slovanski govor velikega Atanazija; on brani neumornega branitelja in spisatelja sv. Klementa Ohriškega boljše, nego ga je branil njegov oče Boris; njemu, velikemu carju Simeonu, spoštovalcu Jezusa Krista posvečuje epah Ivan svoja dela; da celo Simeon sam, navajen tudi sredi državnih in vojnih opravil čitati dela v slovanskem jeziku, izvadke iz spisov sv. Krizostoma, kateri so se Bolgarom, a posebno Rusom prav dopali. Tako je spoznal ta vladar, največji med vsemi vladarji Bolgarske, svoje zvanje, da vodi in prosvetljuje svoj narod; tako je on, ki je carjem mir dovoljeval in od bizantinskega sijajni dvor imel, spoštoval prosveto. Evangeljska gorečnost za nauk, oznanjan po sv. Cirilu in Metodu, trud mladega naroda v duševnem delu, in primer

knjigoljubnega carja: vse to se je zedinilo v Bolgarskej, ki se je s tem povzdignila na najvišji vrhunec duševnega razvitka.

Kakor v duševnem, tako je bila tudi v gmotnem smislu Bolgarska polna življenja in snage. Kam pa se hoče Simeon s to snago obrniti? Zdaj, ko je bil prelaz čez Donavo v sovražnih ogerskih rokah, mogla je za to državo biti samo ena podloga, samo eno središče in branišče, in to je Bosfor in Carigrad; a Simeon, ki je s početka svojega vladanja nerad z Grci vojskoval se ter se bolj za Oggersko zanimal, vrže se naenkrat od severne meje proti jugu, ter vodi, pozabivši Ogre, celo svojo vojsko k Bosforu. Z velikim, z Grci za Carigrad bitim bojem začne se druga polovica njegovega vladanja. Za tega boja stoji Bolgarska v cvetu svoje snage in duševnega razvitka, — druga polovica vladanja Simeonovega je zlata doba Bolgarske.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. januarja.

Ob novem letu se je balo in pričevalo, da bo kot zadnji izrastek denarne rize zopet več firm po Avstriji palo. Kakor zdaj uže vidi, ta strah nij bil opravičen.

Na Češkem utegne naposled vendar o poravnanja priti. Zaupni možje smihovega, unhoštskega, zbraslavskega in berunkega okraja so poslali Riegru in Sladkovemu enaki pismi, v kateri zahtevajo, da vsaka stranka nekoliko uda, pa se zopet amo ena kandidatna lista izda, na kateri oste obe stranki zastopani.

Uredništvo *hrvatskega* narodnega lista „Obzor“ je zopet prevzel J. Miškatič, ki je tudi prej bil glavni in faktični urednik, a kot odgovorni urednik nij mogel podpisati, ako narodna stranka nij hotela, da se jej glavna žurnalistična moč zaporom ne odstrani. Ker so zdaj novinarske azmere na Hrvatskem uredjene in se pravdij več bati, zastopa Miškatič z imenom glavni organ hrvatski.

Občinska in druga zastopstva v *vojni krajini* sklepajo generalu Molinariju zapornice, ker se je v vprašanji prodajanja gozdov za krajišnike potegnil.

Vnanje države.

Na *Italijanskem* tudi pastirski listi francoskih vročerkvni škofov veliko nemira delajo. Oficijozni listi jih hočejo ločiti od Broglievega ministerstva, ki se je zadnji čas proti Italiji prijazno vedlo. Toda Italija je menda v svoji pravici v državnih naredbah in v izpolnjevanji mednarodnih dolžnosti dosta močna, da se ne bo vstrašila surovih zabavljanj francoskih „pastirjev.“

Najvažnejše novice prihajajo zdaj iz *Spanije*, kjer so se poročila zmage obrnila v odhod generala Morionesa. Povsodi po suhem od Karlistov obdan, odpeljal se je, ter vso Biskajo zmagalen prepustil. Jasno je, kak moralčen upliv bo to imelo za kraljevo stvar; še večji upljiv, kakor v severu, pa bo imelo to pri vladi, pri Kastelarju, ki je bil obljubil, da do letošnjega leta odreši deželo od Karlistov in internacijonalcev. Don Karlosov nazadnjaški prapor vihra proti Madridu, in v Kartageni menda boja tudi še ne bo konca. Ako pa Kastelar pade, pade tudi zadnja šansa republike.

Preiskavanje zoper nadškofa *Ledouchowskega* se je začelo. Sodba bo ali izrekla, da je nekriv, ali pa ga bo odstavila. Odstavljenje ima za soboj nemožnost opravljanja službe, zgubo plače in izpraznenje škofovskega stola. Dolžnikom mu svojega dolga nij treba izplačati, on tega tudi terjati ne more. Dolžnik, ki bi odstavljenemu nadškofu

kaj plačal, se s tem dolga ne znebi, ampak bo nadškofovemu nasledniku dolžan.

Dopisi.

Iz Ljutomera 1. jan. [Izv. dop.]

Od nas dohajajo slovenskemu svetu po navadi le bolj ugodne novice, toliko v zadevi narodnosti, kolikor zastran splošnega napredka. Pa vsaj smemo v obojni zadevi tudi zadovoljni biti; kajti imamo res lepo narodno večino v okrajnem zastopu, v krajnem in okrajnem šolskem svetu; imamo okrajno posojilnico, pri kateri gospodarijo narodnjaki. Pri vseh teh uradih in društvih se dobro slovenski uraduje in varčno z denarjem ravna. Da se more naš trg in ves okraj s temi prednostimi odlikovati, v tem imajo dosta zaslug domoljubi, ki so se od nas ločili: Dr. Ploj v Ptuj, dr. Zarnik v Ljubljani, in pokojni dr. Klemenčič. V minulih 4 letih pa ima za naše prebitve največ zaslug naš sedanji prvak, g. Kukovec, ki je prav za prav duša vsem našim narodnim korporacijam, ravno kar imenovanim. Ta gospod je značajan domoljub, ob enem pa delaven in izveden mož. V korist narodnega napredka pomagajo mu pa tudi vsikdar zvesto nekateri (toda malo število jih je) drugi domoljubi itd. V okolici so mu pa krepka podpora narodni kmetje. Sploh se morajo te naše, to je našete narodne zadeve ugodne imenovati, ker je vse v dobrem — ne rečem pa, v prav dobrem stanu. To je svitla stran teh naših dragocenosti. Poglejmo si pa vse to še od druge strani. Začnimo pri našem okrajnem zastopu. Veliko truda so imeli narodnjaki, da je večina slovenska v njem, pri zadnji volitvi so morali presneto pazljivo in marljivo delati, kajti nemškutarjem je celó glavarstvo na roke šlo. Po tej zmagi pa ne gre, roke križem imeti, treba je delati in gledati, da se okraju kaj koristi. Če se varčuje, je to res lepo in hvalevredno. Toda bolje še je, če se denar za kako koristno in potrebno napravo obrne. Koliko bi lahko naš okrajni zastop storil za povzdigo kmetijstva in šolstva! Toda pri zadnjem občnem zboru je za šolstvo dovolil samo to, kar je namreč dovoliti moral, t. j. samo potrebne stroške okrajnega šolskega sveta.

Za kmetijske potrebe sploh, brez natančne določbe se je votiralo samo 200 gld., a ne povedalo, kaj se bo s tem denarjem storilo.

Živinoreja je pri nas še jako slaba; lahko bi se iz okrajne blagajnice nekaj bikov dobrega plemena kupilo, lahko bi se za zasačenje okrajnih cest s sadnim drevjem nekaj privolilo, pa na tako stavljeni predlog se kar nič oziralo nij. Veliko korist za naš okraj bi bila bližja cesta iz Ormuža, pa na to se žalibog pri nas le malo misli. V teh in drugih zadevah bi naš okrajni zastop več storiti moral, toda v njem sedi razen pesti nemškutarjev sami kmetje, kateri imajo za pravi napredek premalo pojma, in so le preveč varčni. Od slovenske strani je v zastopu edini predsednik, ki dobro čuti potrebo napredka, pa ta le preveč rad želji kmetov vstreza.

Njegova beseda ima sicer tudi pri kmetu veljavo, toda take besede, ki bi kmetom napredek priporočevale, so iz njegovih ust le preveč redke.

Opazujmo naš okrajni šolski svet. Načelnik okrajnega zastopa, g. K., je tudi v tej korporaciji najvažnejša in merodajna oseba. Po njegovem mnenji se ravna večina tega sveta, v katerem tudi Slovenci prevladujejo. Nasledek tega je toliko dober, da okrajni šolski svet vsaj po večjem slovenski uraduje, da si še vedno mnogo nemških dopisov dohaja učiteljem in krajnim šolskim svetom. Na drugi strani je pa obžalovati, da večina teh udov (kmetje) nijso za večji napredek pri šolstvu. v čemer jim naš g. K. ne nasprotuje. 4 leta uže deluje okrajni šol. svet, pa v tem času nij preveč storil. V Ljutomeru se je sicer šola za dva razreda pomnožila, ali to se je zgodilo le na neprečno nagovarjanje L., ki nij dal šolskim svetovalcem popred miru. Da so učitelji v Ljutomeru narodni in da učilnica nij ponemčevalnica in da šoli ne manjka učiteljev, kakor drugim šolam, za to je tudi šolsko svetovalstvo sicer nekaj storilo, pa drugi je moral zato največ skrbeti.

V tem okraju bo treba šolo pri sv. Križi razširiti, 1. realko v Ljutomeru urediti, notranje šolstvo v Veržej in Cezarjevcih bolj na tanko preiskevati. Za vse to je poklican okrajni šolski svet. Ali bode te in še druge zadeve v kratkem rešil, je dvomljivo, ker mu primanjkuje izvedenih in delavnih mož. G. K. bi še v tem največ storiti mogel, pa pitanje je, če ga li bode volja? ali pa če bode vsled obilnih poslov dovolj časa imel?

(Konec prihodnjič.)

Grci so sami na nek način navlaš napeljali Simeona na boj. Ko je namreč on leta 912 po smrti carja Leona poslal njegovemu nasledniku poslanca za potrjevanje prijateljstva, odpravil je je lahkoumni in razuzdani car sramotno, ter govoril povrh tega še porogljivo o vladarji Bolgarske. Ali on v kratko umre, in na prestolje stopi malodobni Konstantin Porfirogeneta. V Carigradu bržkone nij nihče želel vojske, ter bi lahko bilo ponoviti staro prijateljstvo, ali Simon se je bil že za vojsko odločil, pa mu je prišla v tem v prilog še carjeva malodobnost. Brez vse zapreke pade v avgustu leta 913. pod Carigrad, kjer se utabori; ali ker nij imel priprave in hrane za obsedanje, spusti se v pogajanje. Grci so radi pristali na mir; patrijarh in dostojanstvenici izidejo z mladim carjem k Simeonu, za tem pa sta obiskala sina mladega vladarja v prestolnici; vse je slutilo na mir; ali Simeon se iz nenada,

nemogši se pogoditi, vrne v Bolgarsko, da se pripravi za drugi boj. Leta 914 navali spet v Tracijo; najprvo začne oblegati Adrianopol, katerega je bil poprej obšel. Obsedanje nij dolgo trajalo, kajti mestna vrata so se odprla izdajstvom meseca septembra. Ali ne vé se, zakaj se je dal Simeon skloniti na odkup in da je mesto Grkom povrnil; najverjetnejše je, da so sklenili primirje, za katerega ste se obe stranki oboroževale za vojsko. Velike so bile Simeonove priprave in nadeje; ali od druge strani je odločila carjeva mati in vladarica Zoa, dogovorivši se z dostojanstveniki, da zbere vso vojsko, ter se ž njo vpré Bolgarom. Pošljejo se pooblastenci v Sirijo k bagdaškemu kalifu in v Afriko k kervanskemu kalifu, ter se ž njima Grci pomirijo, da bodo čisto brez vsake nevarnosti od strani Male Azije in sredozemskega morja; za tem se prepeljejo azijske legije v Evropo ter se dobro nadarijo z novci;

vzamejo se tudi armenske čete ter se pokličejo iz vseh pokrajin vojskovodje s svojimi armadami; ravno ta čas so bili pripravljeni za boj Pečenezi, ter so šli proti Donavi; pa da se vse upotrebi, pošljejo se poslanci k srbskemu vladarju Petru, da on z Ogri navali na Bolgare. Ogri, zadržani po drugej vojski, nijso se nagnili temu pozivu, Peter se pa zares združi z Grci. Dve leti ste pretekli, da se je pripravljalo. Nazadnje pa se zberejo azijske in evropske grške vojske na poljani pred Carigradom. Duhovni so prinesli prač vojsko razpelo, pred katerim pokleknejo vsi Grci, prisegaje eden drugemu, da hoče eden za drugega umreti. Poleti 917. l. se vzdignejo vojske proti severu o Črnem morji; brodovje, nad katerim je zapovedal Roman Lakajim, podpiralo je vojsko na suhem, oskrbljavajoč jo s hrano; en del brodovja pa se pošlje na Donavo Pečenegom naproti. Grci prodró in si osvojé Develt,

[Izv. dop. *) Božični prazniki in pa megleno in deževno vreme nas zadržujejo od poljskega dela, tako, da nam uže postaje dolg čas, posebno letos, ko nij ne rudečega ne sladkega vinca, s katerim bi si mi ubogi kmetovalci pri takih okolišnih preganjali dneve. Tudi Mohorjeve knjige nam jih ne preženó, ker nas ne mika prav na tanko izvedeti, koliko svetnikov je baš v nebesih, a druge, bolj koristne in za zboljšanje našega kmetijskega stanu sem uže prečital po dvakrat. Želeti bi bilo res, da bi se pri Mohorji za prihodnjič skrbelo zopet bolj v obilni meri pisati za poduk, za knjige potrebne v kmetiskem stanu in družih znanostih, kakor je letos dr. Vošnjakovo izvrstno kletarstvo. Ker me uže dolgi čas muči, izvolil sem danes opisati naše okrajne, pa še Lukšo in Maithija, posebno, ker se ta dva poleg Miče Ferluge najbolj odlikujeta. Posebno pa se je še čuditi, da magistrat, ki bi vendar moral biti varuh tistih postav, ki jih sam izdaja (če ravno ne preveč koristnih za okolico) nij toliko energičen, da bi se vsaj te postavne vestno vršile. To se ne godi. Uradniške ure so za okrajnega glavarja od 7. zjutraj do 12. dopoldne, — popoldne pa morajo porabiti za to, da ogledajo svoj okraj, ako bi bilo tu ali tam kaj potreba narediti. A te dni sem videl na vratih nabito: „orario d' ufficio e dalle ore 8 sino 12 pomeridiane“. To se ve, da to je za Lahe, za Slovence pa ne vem, katere ure so odločene. Toliko se mi je povedalo, da nij dolgo od tega, kar je tukajšnji podžupan A. P. iz Proseka obrnil se do tega moža, ne vem v kaki zadevi, pozno v večer, a uradnik ga je ne preveč častno odpravil, kakor je pri neki drugi priložnosti tudi nekega magistratnega uradnika ravno na tak način odpravil. A njega še živa duša nij videla skozi ves čas njegovega paševanja, da bi bil se kam genil. Magistrat, mislim, da za vse to ve, vendar je „vse v redu“. Znano je tudi, da je pred nekoliko časom zopet g. Nabergoj ponovil pritožbo zaradi slovenskih napisov pri magistratu. Magistrat je tudi uslišal to pritožbo in zaukazal v tem, ter poslal tablo s slovenskim napisom temu „glavarju“. Ali mislite, da je ubogal? Kaj še! Če tudi je uže trikrat dobil pisano povelje, vendar tablo brani še v svoji skrinji, ali bog ve kje, ker nad vrati je do danes nijsem še videl. In vendar magistrat

*) Slučajno zakasnjeno.

Ur.

Anchial in Mesembrijo. Na reci Acheloju, blizu Mesembrije, strnil se je Simeon z Grei, bržkone idó iz višin, ki se vzdigujejo okolo Šumle, kjer mu je bila prestolnica Prjeslava. Dne 20. avgusta začne se bitka. Simeon je stal na hrbčku, odkoder je zapovedal svoji vojski; Grei navalé, Bolgari se v redu odmaknejo, da privabijo sovražnika na griče. Zdajci zapazi Simeon, kje se je začela zmešnjava v grške vojski. Grškemu nadvojvodu Leonu Phoki uide namreč konj, ko je bil razsel pri studenci, da pije; konj se vrže v besu v sred vojske, katera je precej mislila, da je vojvoda poginil. Simeon ustavi vojsko, in Bolgari se upró Grkom; sovražnik odmakne, a Bolgari ga preženejo. Leon Phoka pobegne v Mesembrijo, drugi vojvode poginejo, a Bolgari dobe slavno zmago, ki se v grških letopisih spominja kot največja nesreča za carstvo.

(Dalje prih.)

še dalje pusti v službi takega človeka. Pač pa mu je magistrat ustregel na željo, da se odstrani izvrsten učitelj, ki ga je cela vas ljubila kakor svojega dobrotnika, ker je bil v resnici spoštovanja vreden. Nihče se nij prepričal, je-li učitelj kaj zakrivil ali ne, ampak so ga takoj v času trih dni prestavili, in to samo na zatožbo tega policaja, ki je menda dejal, da je učitelj „panslavist“, agitator in da se z Nabergojem brati in — celo — še več — da dopisuje v časnike, zoper Lukšo in magistrat. In ker ga baje eno nedeljo celo doma nij bilo, denunciran je, da nij prišel orglat; in čujte še največjo pregreho: nekje je celo eno mačko ubil! Hudodelstvo!!! To vse, ker je bil ta učitelj pošten, ker dalje nij v njegovo hišo zahajal — dobrikrat se, da več ne rečem.

Kaj pa Maithi? Ta vam je ptič, da mu ga nij para. O tem je „Slovenski Narod“ uže govoril, za kar Maithi vaš list toži laži. Ravno zdaj sodnija v Trstu preiskuje, je-li je istina, kar je vaš dopisnik o njem pisal. Kakor slišim, je vse do besede res, kar je „Slov. Narod“ rekel, in ako bi vam trebalo še kakih prič, vam jih bode uže dopisnik naznanil.

Domače stvari.

— (Volitev deželnega poslanca) na Notranjskem v Postojni bode (kakor smo uže povedali) 8. dan t. m. Narodni kandidat je g. Fr. Hren iz Begunj. Kakor čujemo, je hotel g. Hren, ko se mu je kandidatura od strani več volilcev ponudila, naj se skliče shod volilcev v Postojno. A ker je skoro večina volilcev odpisala, da je v tem zimskem času za oddaljene volilce preveč, dvakrat v Postojno hoditi, priporočamo vsem gg. volilcem, da edinostno postopajo in med soboj delajo za g. Hrena kot kandidata narodno-svobodomiselne stranke, temveč, ker je g. Hren od početka kandidature od sebe odbijal, rekši, da bi mu bila glede njegovih trgovinskih poslov teško breme, — a se je potem volji upljivih volilcev udal. G. Hren je znan kot podpornik vseh slovenskih naprav, zanesliv narodnjak, in je v volilnem okraji domačin, ter pozna osobito vse gospodarske potrebe svojega volilnega okraja. Tako menimo, da bó gotovo z veliko večino voljen za deželnega poslanca.

— (Znani Prelesnik,) ponarejevalec bankovcev, ki je bil v trdnjavi Arad zaprt, je zopet iz zapore ušel, kakor gre sploh glas po Ljubljani. — Prelesnik je ušel uže bog ve kolikrat. Kakor ima ta človek čudovit talent za ponarejevanje papirnatega denarja, tako se zna iz vsake ječe izmuzniti. A skrivati se ne zna, — za to ga bodo sigurno kmalu zopet imeli.

— (O narodni bukvarnici) v Idriji se nam piše: Ta bukvarnica, katero nam je ustanovil g. Lapajne v Ljutomeru, še vedno obstoji in šteje zdaj okoli 30 udov (lahko bi jih bilo še več), ki plačuje 10 kr. mesečnime. Lani smo imeli 48 gld. dohodkov in 42 gld. stroškov. Naročili smo bili v minulem letu vse, kar je to leto na literarnem slovenskem polju na svetlo prišlo. Kupili smo tudi omaro, in bukvarnico v čitalniške prostore preselili. Za prihodnje leto se bode zopet primerno število časnikov naročilo. Želeti je, da bi se naši ljudje bolj udeleževali, da se bukvarnica ohrani tudi za prihodnje čase.

— (Plače idrijskih učiteljev) še zdaj nijso uredjene. Povsod po Kranjskem se je to že zgodilo, samo v Idriji ne. Kaj mislite, g. Lipold?

— (Mariborska čitalnica) ima v torek 6. januarja ob 2. uri popoldne izredni občni zbor. Predmeta zborovanja sta predloga: 1. da se društvo preseli, eventuelno 2. da se društvo razide.

— (V Trzinu) so te dni nekemu Smukovemu uho odrezali.

— (Rop.) Iz Tupalič na Gorenjskem se nam piše: Včeraj zjutraj so našli kakih sto korakov od poštne hiše pod cesto proti Kokri mrtvega, okoli 50 let starega človeka, ki je navadno sè slamniki tržil. Uže na prvi pogled je smel vsaki soditi, da je ubogega nesrečnega neki dozdej še neznan tolovaj ubil in mu denar uropal, kajti od krvi porudečena cesta, krvavi kameni in strašno velike rané pri mrtveci, so to glasno pričevale. Tolovajski umor in rop je bil, pred kot ne, doprinešen na sv. Silvestra večer med 8. in 9. uro, zakaj mrlič je bil zjutra uže popolno trd in ves zmrznen. Takoj se je oznanilo vse to dotičnemu občinskemu predstojništvu in župništvu v Predvoru in g. župnik je precej zaukazal, naj se prenese mrlič v mrtvašnico; toda naš premodri občinski predstojnik je temu nasprotoval, rekoč: „Ker mrtvašnica nij zakurjena, se je bati, da bi mrlič v njej ne zmrznil.“ Zaisto! obhudovalja vredna modrost; celih 12 ur je uže ležal mrlič pod milim nebom neprehoma kakih 10° pod 0 v mrazu, bil je uže trd kot brun in župan se je še bal, da bi mu mrtvi nesrečnej ne zmrznil v mrtvašnici. Naš vrli žandarski predstojnik pride kmalu na mesto, pregleda in preišče vse natanko, potem pa, ko enega svojih možakov še postavi kot stražnika pri mrliču, razpošlje vse druge na vse strani, zasledovat hudodelnika in vrh tega se še sam napoti proti Kranju. Oznanjeno je bilo to hudodelstvo tudi sl. c. kr. okrajni sodniji in popoldne ob 3 je občinsko predstojništvo v Predvoru uže dobilo od nje povelje, naj spravi umorjenca ali v mrtvašnico, ali pa v kako drugo poslopje, da ga bo mogoče drugi dan sodnijsko preiskati ter ogledati; a pri vsem tem je ležal umorjeni do trde noči pod cesto na prostem pod milim nebom, nihče se nij zmenil za-nj, da bi ga bil kam pod kako streho spravil. Crkne kako živinče, kmalu pride konjederec in je pobere ter v kraj spravi, za ponesrečenega človeka se pa nikdo ne zmeni. Čez vse sramotno ter kazni vredno je tako obnašanje našega občinskega predstojništva in ljudje, ki so hodili mrtvega gledat, so mu po pravici smeli hudo zabavljati. Še le zvečer v pozni noči je neki milosrdni človek na svoje stroške preskrbel mrliču prostorček v bližnji gorki hiši, za katerega se preošabno občinsko predstojništvo čisto nič nij zmenilo in je vsled tega celih 24 ur kakor kaka mrhovina pod milim nebom na prostem ležal. V črne bukve s takim nečloveškim občinskim predstojništvom!

Razne vesti.

* (Bogatstvo čeških velikoposestnikov). Češko veliko posestvo znaša 3 milijone oralov ali skoraj 34 percentov vse dežele in se razdeljuje na 699 posestnikov. Devet velikoposestnikov ima več, kakor po 50 000 oralov, med temi knez Švarcenberg 309.124 oralov, ali 31 štirjaskih milj.

